

BUDAPEST FŐVÁROS
XV. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZATA
POLGÁRMESTER

PTB Utas szám: 49-51/2014

Ikt. szám: 204-65/2014.

Ülés időpontja: 2014. március 24.

ELŐTERJESZTÉS
Albert Camus szobor elhelyezésére

Tisztelt Pénzügyi és Jogi Bizottság!

2012. október 23-án a Rákospalotai Magyarok Nagyasszonya főplébániatemplom északi oldalán a XV. kerületi Önkormányzat új 1956-os emlékművet avatott. A templom környezetében 2013-ban a rákospalotai jelentős személyiségek és közösségek emlékének ápolása érdekében emlékfasort hoztunk létre. A helyi identitást erősítő momentumok sorát jelen előterjesztésben tovább kívánjuk szolgálni az 1956-os emlékmű környezetében szobrok felállításával. Az elképzelések szerint elsőként Albert Camus, majd Illyés Gyula és Márai Sándor szobrai alkotnák az 1956-os szoborcsoportot. Illyés Gyula nevét viseli Rákospalota egyik legjelentősebb útvonala, szobrának talapzatába az *Egy mondat a zsarnokságról* című vers néhány versszakát vésnénk be. Márai Sándor *Mennyből az angyal* című verse alkalmas arra, hogy 1956 forradalmának és szabadságharcának lényegét átéljük, szobrának talapzatára ebből a versből vésnénk fel részleteket.

A szoborcsoportból Albert Camus szobrát állítanánk fel, tavaly ünnepelte a világ születésének 100. évfordulóját. Nemcsak Magyarországon, de Franciaországban sincsen jelenleg szobra, így ezzel az emlékmű állítással Rákospalota rendkívüli mértékben járul hozzá emléke ápolásához Albert Camus (1913. november 7. –1960. január 4.), Nobel-díjas francia író és filozófus, az egzisztencializmus egyik meghatározó alakja. A tragikusan fiatalon, autóbalesetben 1960-ban elhunyt Albert Camus, a Közöny, a Pestis, a Lázadó ember, valamint A száműzetés és az ország című mű világhírű szerzője nyugat-európai kortársaival és a többi baloldali francia értelmiségivel szemben határozottan és azonnal kiállt az 1956-os forradalom mellett, elsőként emelt szót a magyar ügyért. Szolidaritását mutatja az 1957 októberében „A MAGYAROK VÉRE” címen, '56-os forradalom évfordulóján megjelentetett kiadványa. Ebben az írásában a magyarság szabadságért és igazságért vívott harca mellett tett tanúságot. Így ír benne a forradalomról: „*Létezik egy igazi Európa, mely abban egységes, hogy az igazság és a szabadság nevében ellenszegül a zsarnokságnak. A magyar szabadságharcosok ezrei ma ezért az Európáért halnak meg. ... A magára maradt Európában csak úgy maradhatunk hívek Magyarországhoz, ha soha és sehol el nem áruljuk, amiért a magyar harcosok életüket adták, és soha, sehol - még közvetve sem - igazoljuk a gyilkosokat.*”

Az író születésének 100. évfordulóját követően a Kalmár Márton szobrászművész által készített mellszobor felavatásával szeretnénk hálánkat és tiszteletünket kifejezni a magyarok számára oly kedves emléke előtt. A szobor és a hozzá tartozó posztamens a művész tulajdona, az alkotást a művész saját ötletét megvalósítva saját forrásból készítette el.

A szobor elhelyezésének helyszínéül a Budapest XV. ker. Széchenyi tér (90236) helyrajzi számú, önkormányzati tulajdonú közterületi ingatlan Epres sor felőli oldalát javasoljuk, az '56-os emlékmű mögötti emlékfasor vonalában.

A felmerülő költségigény a vételáron túl a szállításhoz és a felállításhoz kapcsolódó feladatok elvégzéséből tevődik össze az alábbiak szerint:

	bruttó e Ft
szobor vételára	3 680
felállításhoz szükséges egyéb költség	330
környezetrendezés	1 720
Összesen	5 730

A Nemzeti Kulturális Alap Vizuális Művészetek Kollégiuma 2014. február 14-én pályázatot hirdetett meg olyan kortárs, esztétikailag és tartalmában igényes köztéri munkák (szobor, szoborcsoport, térinstalláció) létrehozására, melyek az adott település közterén a település kulturális jelenét erősítik.

A pályázat témájában kötetlen, de nem célozza meg, és ennél fogva nem támogatja politikai jelentőségű személyiségek, szimbólumok ábrázolását. Előnyben részesülnek azok az alkotások, melyek a helyszínre vonatkozóan kultúrtörténeti eseményt, a település számára fontos személyiséget mutatnak be (például az irodalom, zene, tudomány, sport, néprajz stb. területéről), és a közélet kérdéseire is reflektálnak, ezzel a helyszín/település jelentőségét erősítik, a környezet egyhangúságán változtatnak, használatának komfortját építik, azt vizuálisan dinamizálják.

Pályázók köre:	Önkormányzatok professzionális képzőművészek és iparművészek alkotásaival.
Pályázati cél megvalósításának időtartama:	2014. június 1.–2015. október 31.
Nevezési díj összege/mértéke:	12.000 Ft, amely magában foglalja a 27%-os áfát.
Tervezett keretösszeg:	100 millió Ft.
Igényelhető támogatás:	5 millió Ft.
Támogatás mértéke:	a pályázat teljes költségvetésének maximum 70%-a
Altéma kódszáma:	3974/260
Benyújtási határidő:	2014. március 17-én, éjfélig.

A pályázat elbírálásának időtartama: Benyújtás napját követően 70 nap.

A pályázó részére kötelező saját forrás biztosítását és igazolását a kollégium nem írja elő.

A pályázatot a 2014. évi költségvetésről szóló 6/2014. (II. 21.) önkormányzati rendelet 9. § Átadott és átvett pénzeszközökkel való gazdálkodás fejezet a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, miszerint – a 2 millió Ft-ot meg nem haladó önrészű támogatás elnyerésére irányuló pályázatról a polgármester saját hatáskörében dönt – határidőben benyújtottuk.

Nyertes pályázat esetén a szobor vételára és a szoborállítás költsége a pályázati támogatásból finanszírozható. A pályázat elszámolható összköltségvetését a szobor vételára, a felállításhoz szükséges egyéb költségek és a környezetrendezés költsége teszi ki.

A köztéri műalkotások állításának rendjéről szóló 14/2012. (IV.27.) önkormányzati rendelet 4. § (5) b) pontja értelmében a művészeti alkotás kerületi önkormányzati tulajdonú közterületen és épületen való elhelyezéséről, áthelyezéséről, lebontásáról és felújításáról a Közoktatási, Közművelődési, Egészségügyi és Sport Bizottság, a Településfejlesztési, Városüzemeltetési, Érték- és Környezetvédelmi Bizottság és a Pénzügyi és Jogi Bizottság véleménye alapján a Képviselő-testület dönt.

A fentiek alapján kérem T. Bizottság állásfoglalását a Kalmár Márton szobrászművész által készített Albert Camus mellszobornak a Budapest XV. ker. Széchenyi tér (90236) helyrajzi

számú, önkormányzati tulajdonú közterületi ingatlan Epres sor felőli oldalán történő felállítással kapcsolatban.

Kérem a T. Bizottságot az előterjesztésben foglaltak megvitatására és a határozati javaslat elfogadására.

Budapest, 2014. 03.12.

László Tamás
polgármester

Mellékletek:

1. Albert Camus „A MAGYAROK VÉRE”
2. szobor képek
3. helyszínrajz a szobor helyével
4. szakmai zsűri állásfoglalása

Határozati javaslat:

A Pénzügyi és Jogi Bizottság úgy dönt, javasolja a Képviselő-testületnek, hogy a Kalmár Márton szobrászművész készítette Albert Camus mellszobor a Budapest XV. ker. Széchenyi tér (90236) helyrajzi számú, önkormányzati tulajdonú közterületi ingatlan Epres sor felőli oldalán kerüljön elhelyezésre.

Határidő: 2014. március 24.

Felelős: polgármester

A határozati javaslat elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges.

A döntés alapjául szolgáló jogszabályhelyek: A köztéri műalkotások állításának rendjéről szóló 14/2012. (IV.27.) önkormányzati rendelet 4. § (5) b) pontja

A MAGYAROK VÉRE

Albert Camus

(okt. 1957, Párizs)

Nem tartozom azok közé, akik azt kívánják, hogy a magyar nép újra fegyvert fogjon, bevesse magát egy eltiprásra ítélt felkelésre, a nyugati világ szemeláttára, amely nem takarékoskodnék sem tapssal sem keresztényi könnyel, hanem hazamenne, felvenné házi papucsát, mint a futball szurkolók vasárnapi kupa mérkőzés után.

Túl sok a halott már a stadionban, és az ember csak saját vérével gvalléroskodhat. A magyar vér oly nagy értéke Európának és a szabadságnak, hogy óvnunk kell minden cseppjét.

Azok közé sem tartozom, akik úgy hiszik, alkalmazkodni kell, ha átmenetileg is, bele kell törődni a rémuralomba. Ez a rémuralom szocialistának nevezi magát, nem több jogon, mint ahogy az inkvizíció hóhérai keresztényeknek mondták maguknak.

A szabadság mai évfordulóján szívemből kívánom, hogy a magyar nép néma ellenállása megmaradjon, erősödjön és a mindenünnen támadó kiáltásaink visszhangjával, elérje a nemzetközi közvélemény egyhangú bojkottját az elnyomókkal szemben.

És ha ez a közvélemény nagyon is erőtlen és önző ahhoz, hogy igazságot szolgáltasson egy vértanú népnek, ha a mi hangunk túlságosan gyenge, kívánom, hogy a magyar ellenállás megmaradjon addig a pillanatig, amíg keleten az ellenforradalmi állam mindenütt összeomlik ellentmondásainak és hazugságainak súlya alatt.

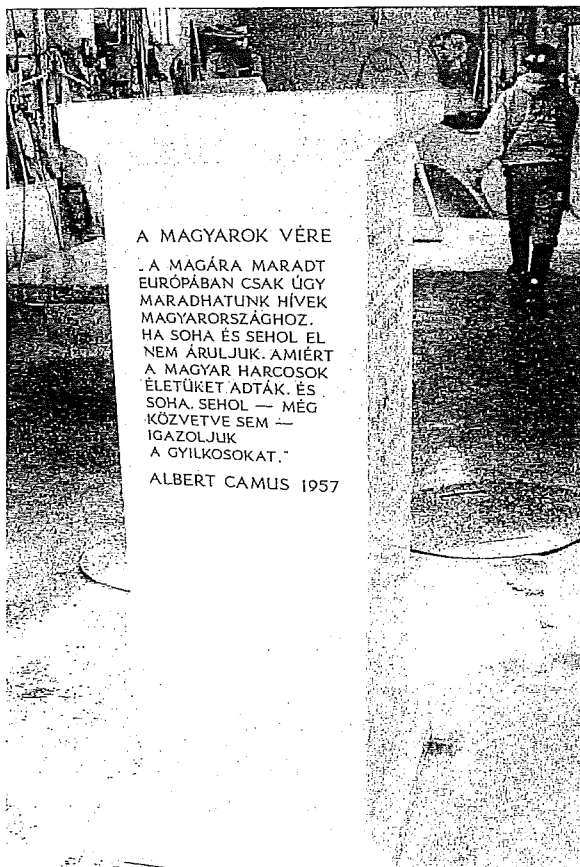
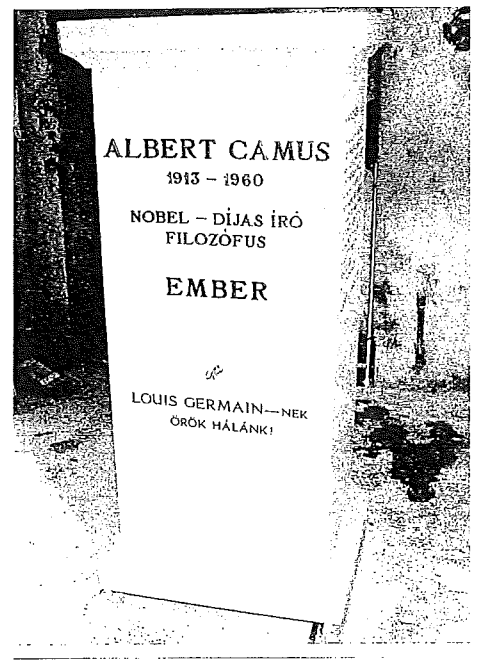
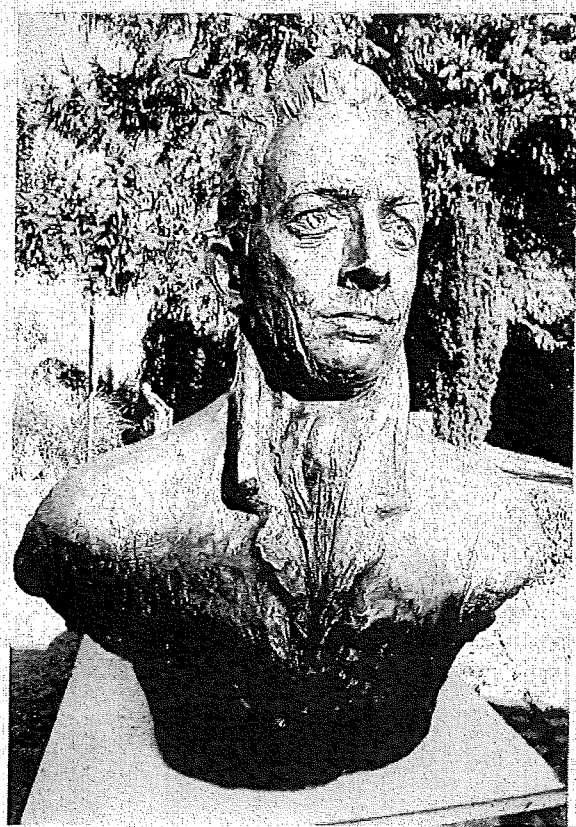
A legázolt bilincsbe vert Magyarország többet tett a szabadságért és igazságért, mint bármelyik nép a világon az elmúlt húsz esztendőben. Ahhoz, hogy ezt a történelmi leckét megértse a fülét betömő, szemét eltakaró nyugati társadalom, sok magyar vérnek kellett elhullnia – s ez a vérfolyam most már alvad az emlékezetben.

A magára maradt Európában, csak úgy maradhatunk hívek Magyarországhoz, ha soha és sehol el nem áruljuk, amiért a magyar harcosok életüket adták, és soha, sehol, -- még közvetve sem -- igazoljuk a gyilkosokat.

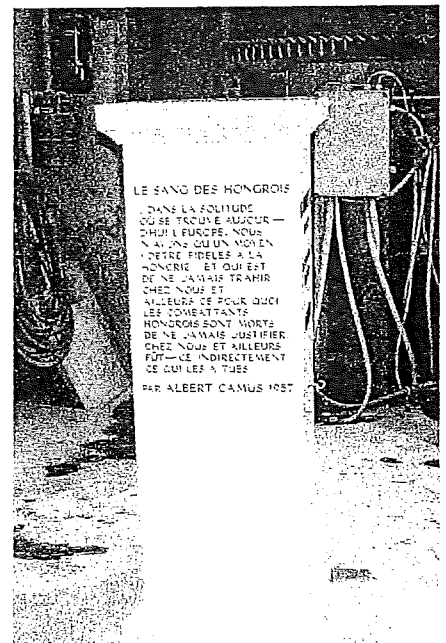
Nehéz minékünk méltónak lenni ennyi áldozatra. De meg kell kísérelnünk, feledve vitáinkat, revideálva tévedéseinket, megsokszorozva erőfeszítéseinket, szolidaritásunkat egy végre egyesülő Európában. Hisszük, hogy valami bontakozik a világban, párhuzamosan az ellentmondás és halál erőivel, amelyek elhomályosítják a történelmet, -- bontakozik az élet és meggyőzés ereje, az emberi felemelkedés hatalmas mozgalma, melyet kultúrának nevezünk, és amely a szabad alkotás és szabad munka terméke.

A magyar munkások és értelmiségiek, akik mellett annyi tehetetlen bánattal állunk ma, tudják mindezt, s ők azok, akik mindennek mélyebb értelmét velünk megértették. Ezért, ha szerencsétlenségükben osztoztunk, -- miénk a reményük is. Nyomorúságuk, láncaik és száműzöttségük ellenére királyi örökséget hagytak ránk, melyet ki kell érdemelnünk: a szabadságot, amelyet ők nem nyertek el, de egyetlen nap alatt visszaadtak nekünk!

1956 Gloria Victis, 1956-86, Nemzetőr kiadása, Bécs, 1986.

A MAGYAROK VÉRE
A MAGÁRA MARADT
EUROPÁBAN CSAK ÚGY
MARADHATUNK HÍVEK
MAGYARORSZÁGHOZ.
HA SOHA ÉS SEHOL EL
NEM ÁRULJUK, AMIÉRT
A MAGYAR HARCOSOK
ÉLETÜKET ADTÁK, ÉS
SOHA, SEHOL — MÉG
KÖZVETVE SEM —
IGAZOLJUK
A GYILKOSOKAT.”
ALBERT CAMUS 1957

LE SANG DES HONGROIS
DANS LA SOLITUDE
OÙ SE TROUVE AUJOUR —
D'HUI L'EUROPE, NOUS
N'AVONS QU'UN MOYEN
D'ÊTRE FIDÈLES À LA
HONNÊTE ET QUI EST
DE NE JAMAIS TRAHIR
CHEZ NOUS ET
AILLEURS CE POUR QUI
LES COMBATTANTS
HONGROIS SONT MORTS
DE NE JAMAIS JUSTIFIER
CHEZ NOUS ET AILLEURS
FUT — CE INDIRECTEMENT
DE QUI LES A TUÉS
PAR ALBERT CAMUS 1957

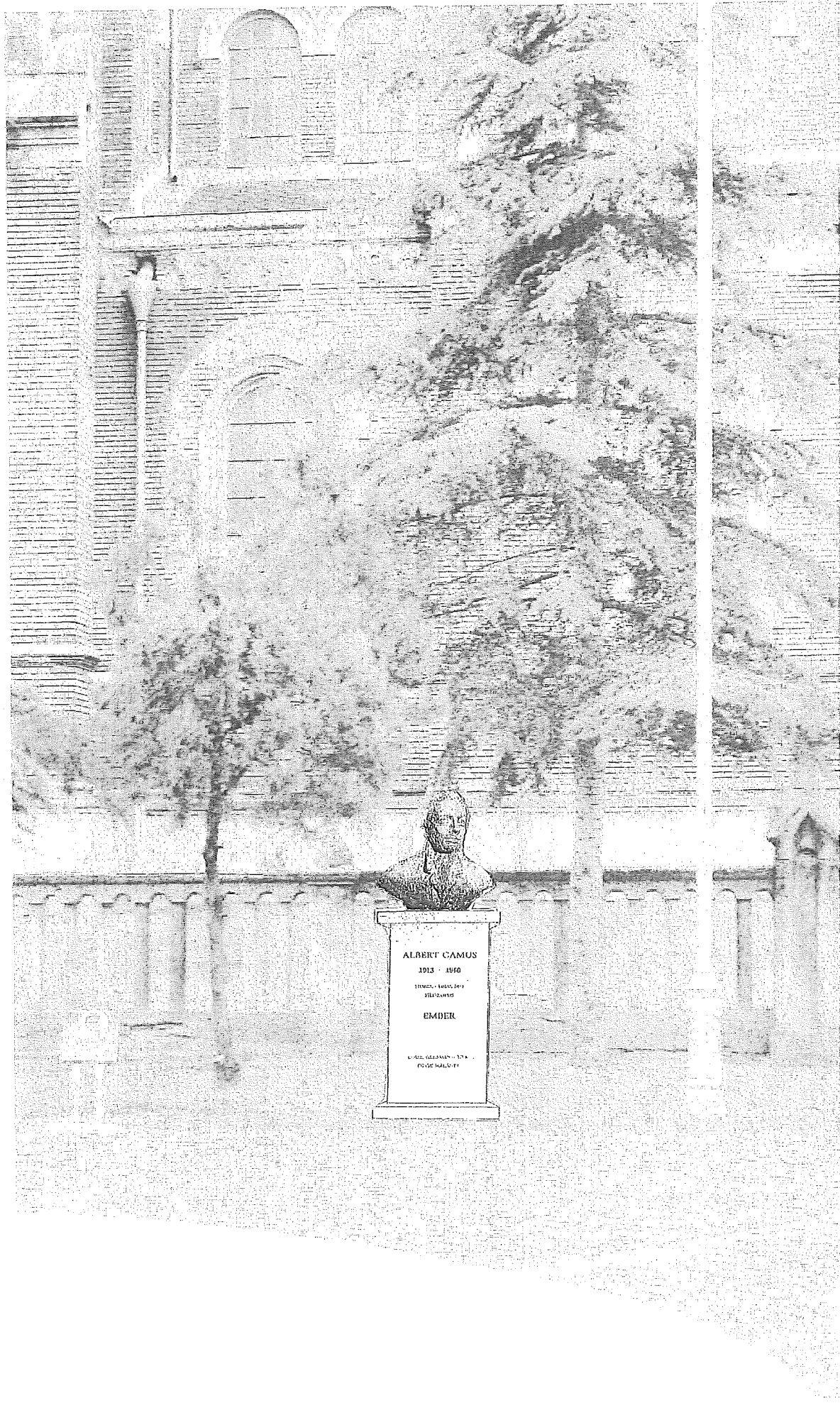
ALBERT CAMUS

1913 - 1960

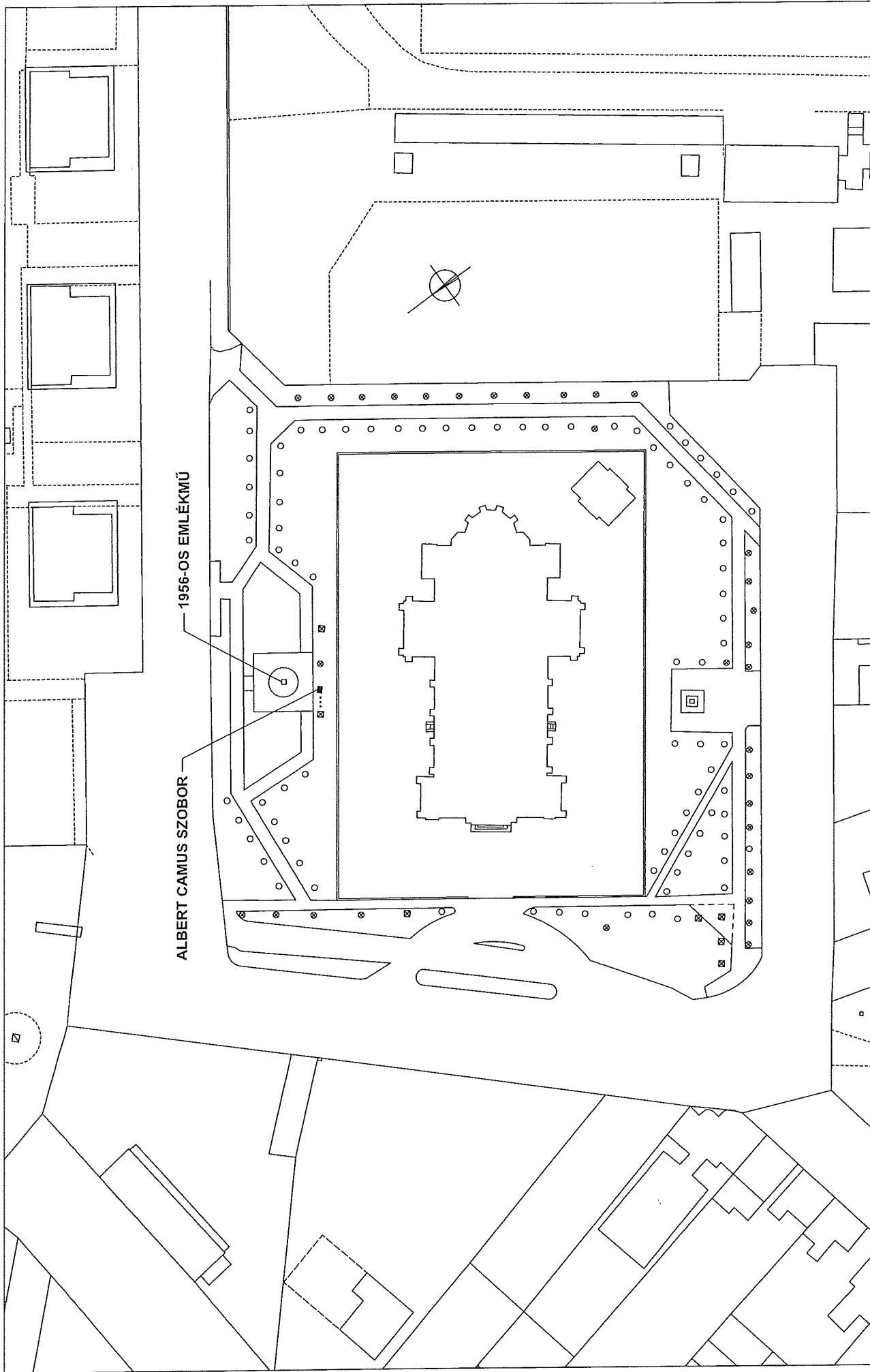
NOBEL - DÍJAS ÍRÓ
FILOZÓFUS

EMBER

LOUIS GERMAIN - NEK
ÖRÖK HÁLÁNK!

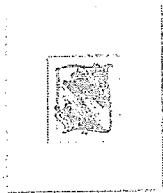

ALBERT CAMUS
1913 - 1960
ÉCRIVAIN - PHILOSOPHE
ÉLÉMENTAIRE
EMBER
SCULPTURE PAR
ROSE HALLGÖTT

ALBERT CAMUS SZOBOR

1956-OS EMLÉKMŰ

BUDAPEST GALÉRIA
1056 Budapest, Szabad sajtó út 5.

2010. március 23.
Szöllőssy

Állásfoglalás

Tarján Ernő (2040 Budaörs, Károly király út 66.) igényére

Kalmár Márton szobrászművész
(6725 Szeged, Nyil u. 50.)

Albert Camus mellszobrot készített, amelyet a francia írónak, az 1956-os forradalom méltatásaként tett nyilatkozata emlékére kíván elhelyezni a VIII. kerületben. A kezdeményező kérésére a Budapest Galéria 2010. január 26-án konzultációt, majd a fenti időpontban zsűrit szervezett, melyek során szakértői értékelés hangzott el a bemutatott 1:1 gipsz tervről.

A konzultáción kritika hangzott el a maszk és a büszt arányait, valamint a részletek plasztikai megformálását és a felületképzést illetően. A módosított 1:1 terv a szakértői javaslatoknak megfelelően alakult, a korábbi állapothoz képest lényeges javulást mutat, és valószínűsíthető, hogy a maszkrészben előadott faktúra bronzban artisztikusan jelenik majd meg. Apróbb módosításként a zsűri figyelmébe ajánlja az alkotónak, hogy a gallér és fül viszonyának plasztikai értelmezését a jobb oldalon is igyekezzen a bal oldali megoldáshoz közelíteni. *A tervet a zsűri megvalósításra elfogadja.*

Ez a vélemény kizárólag a szobrászi munkára vonatkozik, és nem terjed ki a bejelentés idején már készre faragott, foto-dokumentáción megismert posztamensre és a feliratozásra, amelynek sorsa csakis a felállítás és az avatás – egyelőre még meghatározatlan – helyének és időpontjának ismeretében, az engedélyező hatóságok szintjén dönthető el. A kezdeményező által megjelölt helyszínre (a belső józsefvárosi Ötpacsirta utca valamelyik végpontja) vonatkozó befogadó nyilatkozatról a Budapest Galériának nincsen tudomása.

A konzultáción a művészen kívül a megbízó, Illyés Antal szobrász szakértő, valamint a Budapest Galéria munkatársa, Szilágyi András építész osztályvezető voltak jelen, a bíráló bizottság munkájában Illyés Antal szobrász szakértő mellett Szöllőssy Ágnes művészettörténész szakértő a Budapest Galéria képviselőjében vett részt.

Budapest, 2010. március 24.

Zsigmond Attila
főigazgató

BUDAPEST KIÁLLÍTÓTEREM • 1056 Budapest, Szabad sajtó út 5.
Telefon: 317 1321, 317 2616, 318 8097 • Fax: 317 1001 • e-mail: galeria@budapestgaleria.hu
BUDAPEST GALÉRIA KIÁLLÍTÓHÁZA • 1036 Budapest, Lajos utca 158.
Telefon: 388 6771 • Tel./ Fax: 388 6784 • e-mail: bpgal@e3.hu
BUDAPEST GALÉRIA VARGA IMRE GYŰJTEMÉNYE • 1033 Budapest, Laktanya utca 7. • Telefon: 250 0274

Számlaszám: OTP Bank Rt. 11784009-15490603 • Adószám: 15490603-2-41

www.budapestgaleria.hu